

Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott

Tid:	Tisdagen den 28 januari 2020 kl. 13:15-16:20
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum
Beslutande:	Nils Seye Larsen (MP), ordförande Lena Riedl (M), 1:e vice ordförande Janet Ågren (S) Andreas Lundgren (S) Åsa Bäckström (V) Robert Axebro (C) Björn Kjellsson (L)
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Lena Riedl
Sekreterare: §§ 1-13 Tomas Jakobsson
Ordförande: Nils Seye Larsen
Justerare: Lena Riedl

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2020-01-28
Anslaget har satts upp:	
Anslaget tas ner:	
Förvaringsplats:	Kommunledningsstaben, nämndkansliet
Underskrift: Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Rune Brandt, samhällsbyggnadschef, § 1-4

Linda Gustavsson, jämställdhetsstrateg

Johan Sandström, enhetschef

Urban Helmersson, upphandlingschef, § 4

Pia Wangbergh, biträdande upphandlingschef, § 4

Märta Streijffert, projektledare, § 4

Annika Myrén, projektledare, § 5

Philip Näslund, projektledare, § 6

Jan A Brännström, ledningskoordinator, § 7

§ 1

Diarienum: KS-2020/00080

Samhällsbyggnadschefen informerar i hållbarhetsutskottet

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2020-01-28 informerar samhällsbyggnadschef Rune Brandt om aktuella frågor inom förvaltningen, exempelvis genomförd organisationsförändring och gemensamma spelregler.

§ 2

Diarienum: KS-2020/00083

Rapport: Beredningen för folkhälsa och demokratis uppdrag gällande utvärdering av övergången från sluten vård till hemsjukvård

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att ärendet utgår då representanter från Region Västerbotten inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet redogör ordförande i beredningen för folkhälsa och demokrati i Umeåregionen Alejandro Caviedes (S) för rapporten gällande utvärdering av övergången från sluten vård till hemsjukvård.

§ 3

Diarienum: KS-2019/00214

Umeås lokala miljömål

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2019-01-28 informerar enhetschef Johan Sandström om aktuell tidplan för ärendet om Umeås lokala miljömål. Ärendet kommer behandlas på kommunstyrelsens planeringsutskott 4 februari 2020, därefter i kommunstyrelsen 11 februari 2020 och slutligen i kommunfullmäktige 24 februari 2020.

§ 4

Diarienum: KS-2020/00081

Information om upphandling: Klimatpåverkan och social hänsyn

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2020-01-28 informerar, upphandlingschef Urban Helmersson, projektledare Märta Streijffert och biträdande upphandlingschef Pia Wangbergh om klimatpåverkan och social hänsyn i upphandling.

§ 5

Diarienum: KS-2020/00085

Information om projekt: Klimatneutrala Umeå 2030

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar projektledare Annika Myrén om projektet *Klimatneutrala Umeå 2030* och projektets mål:

1. Målscenario för Klimatneutrala Umeå 2030 inom olika sektorer
2. Sektorsöverskridande handlingsplan: Ett lokalt parisavtal med överenskomna åtaganden där parter förbinder sig till minskning av klimatutsläpp
3. Innovationsteam: Bred representation från samhället, lever kvar efter projektet

§ 6

Diarienumr.: KS-2020/00086

Information om projekt: Sharing City Umeå**Beslut**

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.**Ärendebeskrivning**

Vid sammanträdet informerar projektledare Philip Näslund om projektet *Sharing City Umeå* som bidrar till Umeås utveckling genom att testa nya lösningar och samarbeten. Delningstjänsterna ska förhoppningsvis bidra till en minskad energi- och klimatpåverkan och en hållbar utveckling men också till att främja en social hållbar utveckling i staden. *Sharing City Umeå* har även ett särskilt fokus på jämställdhet och integration. Programmet genomförs i samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, universitet och institut.

§ 7

Diarienum: KS-2020/00084

Information om barnfattigdom

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar ledningskoordinator på VIVA Kompetenscentrum Utbildning, Jan A Brännström om barnfattigdom. Exempelvis, andel barn i ekonomisk utsatthet i Umeå i procent från 2000-2016 (minskning från cirka tolv till fem procent). Jan A Brännström redogör också för en modell som grundar sig i politiska insatser mot fattigdom och dess konsekvenser.

§ 8

Diarienumr.: KS-2018/00758

Motion 40/2018: Giftfri vardag i Umeå; Nasser Mosleh, Mia Winroth, Gabriel Farrysson och Morgan Flank (MP)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att första att-satsen i *motion 40/2018: Giftfri vardag i Umeå* anses besvarad enligt för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

att andra att-satsen i *motion 40/2018: Giftfri vardag i Umeå* avslås enligt för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i oktober 2018 yrkar Nasser Mosleh, Mia Winroth, Gabriel Farrysson och Morgan Flank, (MP):

att det tas fram en specifik handlingsplan för giftfri miljö för barn- och unga som ska ingå i Umeå kommuns miljömål

att ge kommunstyrelsen i uppdrag tillsammans med för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt tekniska nämnden ta fram ett system, rutiner och en handlingsplan för miljödiplomering av förskolor och skolor samt att information om denna tydligt förmedlas till berörda verksamheter, elever och föräldrar.

Motionens första att-sats

De lokala miljömålen håller på att revideras och ett nytt förslag på mål som även rör giftfri skola/förskola har tagits fram. Arbetsgruppen för framtagandet av nya miljömål föreslår även att efter målantagandet tas det

fram en handlingsplan som pekar ut ansvariga och åtgärder som bidrar till måluppfyllelsen.

Motionens andra att-sats

Under många år har för- och grundskolan arbetat strategiskt för att höja kunskap, medvetenhet och verksamhet i frågor som rör lärande för hållbar utveckling och sedan 2015 också med fokus med avseende på de globala målen. Ledare har utbildats, pedagoger har erbjudits ett omfattande utbud av kompetensutveckling, vilken i vissa fall genomförts tillsammans med barn och elever. Ett mål har varit att alla verksamheter ska erhålla och arbeta i enlighet med utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling" utifrån Skolverkets kriterier. Ett av kriterierna i utmärkelsen rör mål i verksamheten som ska utvärderas årligen och rapporteras till Skolverket vart tredje år. Här har flera verksamheter, främst förskolor, valt "kemikaliesmart" som ett av målen och i dessa fall finns också en handlingsplan upprättad. Under ht 2017 arrangerades en Metodfestival på temat "Giftfri miljö" med föreläsningar och erfarenhetsutbyten mellan förskolor och skolor.

Inom skolan, inklusive gymnasieskolan ska Arbetsmiljölagen, AML följas bl a vad gäller hantering av kemikalier, där det i 1 kap §3 anges att "Vid tillämpning av 2-4 och 7-9 kap. ska med arbetstagare likställas 1. den som genomgår utbildning, med undantag för barn i förskolan och elever i fritidshemmet,". I den enskilda skolans säkerhetsföreskrifter finns rutiner och fördelat ansvar för att följa lagstiftningen.

I Umeå kommuns inköps- och upphandlingspolicy finns hållbarhetsperspektiv och miljöaspekten uttryckt: "För att främja hållbarhetsperspektiv vid upphandling och inköp ska ekonomisk, social och ekologisk hänsyn vara ledande." Kommunövergripande mål och uppföljning av dessa borde ge bättre effekt än att miljödiplomera den enskilda förskolan eller skolan, vilka endast till liten del gör sina egna inköp men är beroende av den upphandling och de inköp som görs centralt.

Beslutsunderlag

Motion 40/2018: Giftfri vardag i Umeå
för- och grundskolenämndens yttrande 2019 §30

gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande 2019 §31

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Hållbarhetsutskottets beslutsordning

Hållbarhetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag (att anse den första att-satsen besvarad och att avslå den andra att-satsen).

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

§ 9

Diarienum: KS-2018/00948

Motion 48/2018: Koldioxidbudget; Åsa Bäckström (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motion 48/2018 Koldioxidbudget besvarad enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla den första att-satsen och att anse den andra att-satsen besvarad.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde i december 2018 yrkar Åsa Bäckström (V):

att Umeå kommun anmäler sitt intresse att delta i samverkansprojektet med att beräkna lokala Koldioxidbudgetar i syfte att ta fram Umeå kommuns Koldioxidbudget för Umeå kommun

att Umeå kommun anmäler sitt intresse att delta i Vinnovaprojektet "Digital plattform för beräkning av koldioxidbudget och simulering av samskapande av klimatåtgärdspaket" med syfte att få hjälp med att ta fram effektiva förslag till åtgärder för att minska Umeå kommuns klimatutsläpp

Umeås totala klimatpåverkan för den geografiska ytan har varit konstant sedan 90-talet. Då staden växt mycket sedan dess har utsläppen av växthusgaser minskat räknat per invånare. För att kommunen ska bidra till internationella, nationella, regionala och lokala klimatmål och överenskommelser måste även de totala utsläppen av växthusgaser minska kontinuerligt och skyndsamt mot en hållbar nivå. För att klara detta krävs kraftfulla åtgärder av hela samhället och det behövs en styrning och uppföljning för att fatta beslut som tar oss i rätt riktning.

Umeå kommun är i slutfasen på en process med att revidera sina lokala miljömål. I och med detta kommer också nya klimatmål att antas. För att styra kommunen i denna riktning kommer det att behövas scenarioanalyser och beslutsunderlag för flera olika sektorer och områden, t. ex. transporter, industri, konsumtion, och fastigheter. Umeå kommun har också blivit beviljad medel till en färdplan för klimatneutrala städer 2030 från Vinnova där akademi och näringsliv är partners. Inom ramen för det projektet kommer även dessa scenarioanalyser inkluderas, samt åtgärder för hur hela samhället kan bidra till att Umeå ska bli klimatneutralt. Även frågor kring rådighet utifrån en koldioxidbudget behöver tas hänsyn till. Den modellen som föreslagits beaktar inte den aspekten i nuläget men har efterfrågats.

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att under 2019 genomföra omvärldsbevakning och utveckling av kommunens planerings- och styrprocesser, uppdraget omfattar alla styrformer och således även styrning och uppföljning inom hållbarhetsområdet.

Umeå kommun ska styra sin verksamhet mot antagna klimatmål men då kommunen just nu är inne i processerna beskrivna ovan är rekommendationen att inkludera frågan om koldioxidbudget i dessa. Utifrån rapporteringen av uppdragen kan sedan beslut fattas om vilken modell som är bäst lämpad för styrning och uppföljning av klimatarbetet.

Beslutsunderlag

Motion 48/2018 Koldioxidbudget

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Hållbarhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Åsa Bäckström (V) och **Nils Seye Larsen (MP)** – Bifall till motionens första att-sats och att anse den andra att-satsen besvarad.

Lena Riedl (M), **Björn Kjellsson (L)** och **Janet Ågren (S)** – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Bäckströms m.fl. förslag.

Ordföranden konstaterar att hållbarhetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag (att anse motionen besvarad).

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla den första att-satsen och att anse den andra att-satsen besvarad.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 10

Diarienum: KS-2019/00848

Motion 26/2019: Flygstopp nu! – klimatsmart resande i Umeå kommun; Åsa Bäckström, Bore Sköld och Ulrika Edman (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 26/2019 Flygstopp nu! – klimatsmart resande i Umeå kommun enligt personalnämndens yttrande.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2019-10-28 yrkar Åsa Bäckström (V), Bore Sköld (V) och Ulrika Edman (V):

att i Umeå kommun införa ett flygstopp på inrikes-, och Europaresor för förtroendevalda

att i Umeå kommun införa ett flygstopp på inrikes-, och Europaresor för tjänstepersoner

att i Umeå kommun införa en norm som innebär att inbjudna gäster erbjuds att resa hit med ett klimatsmart alternativ

att se över Umeå kommuns resepolicy för tjänsteresor så att hållbara klimatsmarta tjänsteresor utgör normen.

Personalnämnden har 2019-12-17 yttrat sig över motionen och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen. Se personalnämndens protokoll i bilaga.

Beslutsunderlag

Motionen

Personalnämndens protokoll 2019-12-17, § 60

Beredningsansvariga

Birgitta Forsberg, personaldirektör

Hållbarhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Åsa Bäckström (V) – Bifall till motionen.

Lena Riedl (M), Björn Kjellson (L), Robert Axebro (C), Janet Ågren (S) och Nils Seye Larsen (MP) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden konstaterar att hållbarhetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

Personalnämnden

§ 11

Diarienum: KS-2020/00087

Deltagande i Change Now Summit i Paris 30 januari - 1 februari 2020

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att Nils Seye Larsen (MP) deltar i Change Now Summit i Paris 30 januari - 1 februari 2020.

Ärendebeskrivning

Change Now Summit är ett internationellt toppmöte om konkreta åtgärder och innovationer som har betydelse: klimatförändringar, upphörande av plastföroreningar, nya jordbruksformer, nya utbildningsmodeller, lösningar för flyktingkrisen, ren energi, hållbara städer och andra lösningar på våra mest angelägna globala frågor.

Beslutet ska skickas till

Vanessa Holmlund

§ 12

Diariernr: KS-2020/00100

Sveriges miljökommuner - Vårmöte 22-23 april

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att frågan om deltagande i konferensen skickas till förvaltningen för beredning.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet lyfter Åsa Bäckström (V) ett ärende om deltagande i konferensen Sveriges miljökommuner - Vårmöte 22-23 april.

§ 13

Diarienum: KS-2020/00088

Klimatnödläge: Utredningsuppdrag

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

att uppdra till förvaltningschef för stadsledningskontoret (stadsdirektör)
att utreda frågan om klimatnödläge.

att utredningen ska redovisas för utskottet senast 2020-11-03.

Ärendebeskrivning

Ordföranden initierar ärendet om ett utredningsuppdrag kring klimatnödläge.

Hållbarhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Nils Seye Larsen (MP) – Bifall till tjänsteskrivelsen med förtydligandet att uppdraget ges till förvaltningschef för stadsledningskontoret och att utredningen ska redovisas i utskottet senast 2020-11-03.

Lena Riedl (M) – Avslå tjänsteskrivelsens förslag inklusive Larsens förtydliganden).

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden konstaterar att hållbarhetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Förvaltningschef

Johan Sandström